

Originalni rad

UDK: 581.6:615.322
doi:10.5633/amm.2017.0319**SADRŽAJ RUZMARINSKE I KAFENE KISELINE I
ANTIOKSIDATIVNI POTENCIJAL EKSTRAKTA BILJNE
VRSTE *SALVIA AETHIOPIS* L.**

Milica Kostić¹, Bojana Miladinović¹, Milica Milutinović¹,
Suzana Branković², Slavoljub Živanović³, Bojan Zlatković⁴,
Dušanka Kitić¹

Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Odsek za farmaciju, Niš, Srbija¹Univerzite u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za fiziologiju, Niš, Srbija²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Istraživački centar za biomedicinu, Niš, Srbija³Univerzitet u Nišu, Prirodno-matematički fakultet, Katedra za biologiju i ekologiju, Niš, Srbija⁴

Kontakt: Dušanka Kitić
Medicinski fakultet, Niš, Srbija
Zorana Đinđića 81, Niš, Srbija
Email: duska@medfak.ni.ac.rs

Aromatične biljne vrste predstavljaju izvor farmakološki aktivnih jedinjenja sa visokim antioksidativni delovanjem. Među njima su *Salvia* L. vrste, žalfije, od davnina poznate širom sveta kao začini, arome, lekovita sredstva, prirodni konzervansi i antioksidansi. Podaci iz literature pokazuju da *Salvia aethiopsis* L. ispoljava različite biološke efekte. Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi količinu ruzmarinske i kafene kiseline, često zastupljene u žalfijama, u ekstraktima biljne vrste *S. aethiopsis*, pripremljeni sa različitim rastvaračima i proceniti njihove antioksidativne efekte. Nadzemni delovi *S. aethiopsis* su prikupljeni u periodu cvetanja u okolini Niša, Ploče, Srbija. Biljni materijal je osušen na vazduhu, pulverizovan i ekstrahovan pomoću apsolutnog i 80% metanola, 96%, 80% i 60% etanola i etilacetata (M, M80, E, E80, E60 i EA, redom) u ultrazvučnom kupatilu. Fenolne kiseline su kvantifikovane tečnom hromatografijom visokih performansi, dok je antioksidativni efekat procenjen pomoću dve *in vitro* komplementarne metode: 2,2-difenil-1-pikrilhidrazil (DPPH) i β -karoten/linolne kiseline (BC). Ekstrakt E80 sadržao je najveću količinu ruzmarinske kiseline (231,09±4,11 µg/mg), a E60 je bio najbogatiji u količini kafene kiseline (4,39±0,80 µg/mg). M80 je bio najefikasniji u DPPH testu, dok je E60 izrazio najbolju antilipoperoksidnu aktivnost u BC modelu. Prisustvo značajnih količina ruzmarinske kiseline, uz kafenu kiselinu, i odlična antioksidativna aktivnost, mogu značajno doprineti potencijalnoj upotrebi ekstrakata u različitim patološkim stanjima, posebno u modulaciji oksidativnog stresa. *Acta Medica Medianae* 2017;56(3):121-128.

Ključne reči: *Salvia aethiopsis* L., ekstrakti, ruzmarinska kiselina, kafena kiselina, antioksidativna aktivnost